

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

NOTĂ DE PREZENTARE A CONTULUI GENERAL ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI DE STAT, A BUGETULUI FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE ȘI A CONTULUI GENERAL ANUAL A DATORIEI PUBLICE A STATULUI, PE ANUL 2008

În indicatori sintetici, execuția bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 1.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi bugetare aprobate prin Legea nr.388/2007	Prevederi bugetare definitive	Realizări	% Față de prevederi definitive
Venituri	67.004,7	73.661,6	61.151,0	83,0
Cheltuieli	78.868,0	85.044,4	80.886,4	95,1
Deficit	(11.863,3)	(11.382,8)	(19.735,4)	173,3
% deficit in PIB*	(2,4)	(2,3)	(3,9)	

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2008 este de 503.959 milioane lei.

Analizând execuția bugetului de stat la 31 decembrie 2008 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 61.151,0 milioane lei, sunt cu 12.510,6 milioane lei (17 %) sub prevederile bugetare definitive;
- plățile efectuate, în sumă de 80.886,4 milioane lei, sunt cu 4.158 milioane lei (4,9%) sub prevederile bugetare definitive;
- deficitul bugetar în sumă de 19.735,4 milioane lei, este cu 8.352,6 milioane lei (73,3%) peste cel prognozat.

A. EXECUȚIA VENITURILOR BUGETULUI DE STAT

Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2008 sunt în sumă de **61.151,0** milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, pe anul 2008, se prezintă în structură astfel:

Tabel 2.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Incasări realizate	% față de prevederile definitive
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL, din care:	73.661,6	61.151	83,0
I. VENITURI CURENTE	73.525,5	59.325	80,6
A. VENITURI FISCALE din care:	66.266,4	55.133,6	83,2
A1. IMPOZIT PE VENIT, PROFIT ȘI CÂȘTIGURI DIN CAPITAL	21.494,0	18.563,2	86,3
- impozit pe profit	15.721,3	13.039,9	82,9
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice	1.656,1	1.365,4	82,4
- impozit pe venit, din care:	17.482,5	18.398,3	105,2
- impozit pe venituri din salarii	12.848,2	12.845	99,9
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	-13.366,4	-14.241,9	(106,5)
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane fizice	0,5	1,5	306,1
A2. IMPOZIT PE SALARII	60,7	15,6	25,6
A3. IMPOZITE ȘI TAXE PE PROPRIETATE din care:	-	91,4	-
- taxe judiciare de timbru, taxe de timbru pentru activitatea notarială și alte taxe de timbru	-	91,3	-
A4. IMPOZITE ȘI TAXE PE BUNURI ȘI SERVICII, din care:	43.587,9	35.368,1	81,1
- taxa pe valoarea adăugată	47.030	40.873,6	86,9
- TVA încasată	47.030	51.964,3	110,4
- TVA restituită (se scade)	-	-11.638,2	-
- Majorări de întârziere aferente TVA	-	547,5	-
- sume defalcate din TVA (se scad)	-18.953,0	-18.634,3	(98,3)
- alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	91,4	21,8	23,8
- accize	14.201,2	12.382,5	87,1
- taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	1.218,3	724,5	59,4
A5. IMPOZIT PE COMERȚUL EXTERIOR ȘI TRANZACȚIILE INTERNAȚIONALE	1.123,8	962,3	85,6
- venituri încadrate în resursele proprii ale	1.123,8	962,3	85,6

bugetului Uniunii Europene			
A6. ALTE IMPOZITE SI TAXE FISCALE	-	133,0	-
- alte impozite si taxe fiscale	-	133,0	-
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	435,5	454,2	104,3
- contribuțiile angajatorilor	300,0	291,9	97,3
- contribuțiile asiguraților	135,5	162,3	119,8
C. VENITURI NEFISCALE din care:	6.823,6	3.737,2	54,7
C1. VENITURI DIN PROPRIETATE	5.404,1	2.584,6	47,8
- venituri din proprietate	5.284,1	2.331	44,1
- venituri din dobânzi	120	253,6	211,3
C2. VÂNZĂRI DE BUNURI ȘI SERVICII, din care:	1.419,5	1.152,6	81,1
- venituri din prestări de servicii și alte activități	213,9	232,5	108,6
- venituri din taxe administrative, eliberări permise	21,0	2,3	11,0
- amenzi, penalități și confiscări	485,9	451,7	92,9
- diverse venituri	487,1	315,8	64,8
- transferuri voluntare, altele decât subvențiile	211,6	150,2	71,0
II. VENITURI DIN CAPITAL	122,0	138,2	113,3
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE			
ÎNCASARI DIN RAMBURSAREA IMPRUMUTURILOR ACORDATE	14,1	6,6	46,3
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	1.681,2	-

Realizarea veniturilor bugetului de stat pe anul 2008 comparativ cu anul 2007, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 3:

Tabel 3.

- milioane lei -

INDICATORI	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
VENITURI- TOTAL din care:	48.984,6	61.151	100,0	100,0	12,1	12,1
I. VENITURI CURENTE, din care:	48.346,0	59.325	98,7	97,0	12,0	11,8
A. VENITURI FISCALE, din care:	44.824,2	55.133,6	91,5	90,2	11,1	10,9
- impozit pe profit	10.528,8	13.039,9	21,5	21,3	2,6	2,6
- impozit pe profit de la agenții economice	10.230,4	12.338,6	20,9	20,2	2,5	2,5
- impozit pe profit de la băncile comerciale	298,4	701,3	0,6	1,1	0,1	0,1
- impozit pe venit	13.828,8	18.398,3	28,2	30,1	3,4	3,7
- cote și sume defalcate din impozitul pe	-11.100,6	-14.241,9	(22,7)	(23,3)	(2,7)	(2,8)

venit (se scad)						
- impozit pe salarii	48,8	15,6	0,1	-	-	-
- taxa pe valoarea adaugată	31.243,2	40.873,6	63,8	66,8	7,7	8,1
- sume defalcate din TVA (se scad)	-14.552,5	-18.634,3	(29,7)	(30,5)	(3,6)	(3,7)
- accize	11.207,8	12.382,5	22,9	20,2	2,8	2,5
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	855,7	962,3	1,7	1,6	0,2	0,2
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	408,3	454,2	0,8	0,7	0,1	0,1
C. VENITURI NEFISCALE	3.113,5	3.737,2	6,4	6,1	0,8	0,8
II. VENITURI DIN CAPITAL	120,0	138,2	0,2	0,2	-	-
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE INCASĂRI DIN RAMBURSAREA ÎMPRUMUTURILOR ACORDATE	4,4	6,6	-	-	-	-
Sume în curs de distribuire	92,5	1.681,2	0,2	2,8	-	0,3

**Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2007 este de 404.708,8 milioane lei, iar pentru anul 2008, 503.959 milioane lei.*

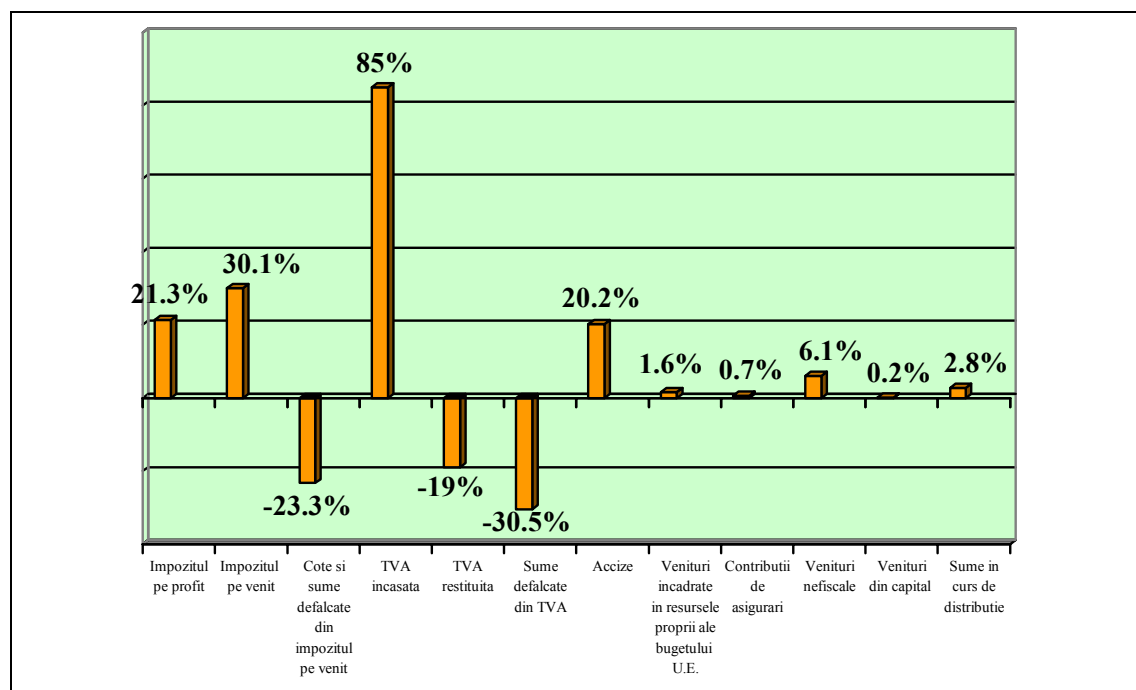
Veniturile bugetului de stat la 31 decembrie 2008 comparativ cu aceeași perioadă a anului 2007, prezintă o creștere totală de 24,8%, ceea ce înseamnă o creștere în valori absolute de 12.166,4 milioane lei respectiv 2,4% din PIB.

În cursul anului 2008 comparativ cu anul 2007, veniturile bugetului de stat au fost influențate de modificari legislative, precum:

- Creșterea salariului minim de la 500 lei la 540 lei începând cu 1.10.2008 conform H.G. nr. 1051/2008 ;
- Creșterea accizelor la motorine și la țigarete și scăderea accizelor la cafea;
- Diminuarea contribuțiilor la fondul de sănătate cu 0,50 puncte procentuale, începând cu 1 ianuarie 2008;
- Diminuarea contribuțiilor fond de șomaj cu 1,00 puncte procentuale începând cu 1 ianuarie 2008;
- Majorarea contribuțiilor la fondul de asigurări de muncă și boli profesionale cu 0,01 puncte procentuale, de la 1 ianuarie 2008;
- ❖ Venitul impozabil lunar din pensii se stabilește prin deducerea din venitul din pensie a unei sume neimpozabile lunare de 1.000 lei și a contribuțiilor obligatorii calculate, reținute și suportate de persoana fizică ;
- ❖ Impozitul pe veniturile din pensii se virează și se reține integral la bugetul de stat;
- ❖ Impozitul pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare se virează și se reține integral la bugetul de stat;

❖ Recalcularea pensiilor și majorarea punctului de pensie la 581,3 lei începând cu 1 ianuarie 2008 conform Legii 387/2007, au determinat majorarea încasărilor la impozitul din pensii.

Grafic 1. Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului de stat în totalul veniturilor bugetului de stat, în anul 2008

Veniturile încasate la bugetul de stat în anul 2008 (inclusiv cotele și sumele defalcate din impozitul pe venit pentru bugetele locale de 14.241,9 milioane lei și sume defalcate din TVA de 18.634,3 milioane lei), sunt în sumă de 94.027,2 milioane lei și reprezintă 18,7% din PIB.

ANALIZA PRINCIPALELOR SURSE DE VENITURI ALE BUGETULUI DE STAT

I. VENITURI CURENTE, din care:

➤ **Impozitul pe profit** încasat în sumă de 13.039,9 milioane lei, cu 2.681,4 milioane lei (17,1%) sub nivelul prevederilor definitive, reprezintă 21,3% în totalul veniturilor încasate și 2,6 % din PIB.

Comparativ cu anul 2007, impozitul pe profit prezintă o creștere de 2.511,1 milioane lei (23,9%), din care creștere aferentă impozitului pe profit de la agenții economici de 2.108,2 milioane lei (20,6%) și o creștere aferentă impozitului pe profit de la băncile comerciale de 402,9 milioane lei (135%).

Analizând în structura încasările la impozitul pe profit aferent anului 2008 se evidențiază o realizare de 12.338,6 milioane lei de la agenții economici (94,6%) și 701,3 milioane lei (5,4%) de la băncile comerciale.

Încasările din impozitul pe profit pe categorii de contribuabili se prezintă astfel:

CONTRIBUABILI	ANUL 2007		ANUL 2008	
	milioane lei	%	milioane lei	%
Agenți economici	10.230,4	97,2	12.338,6	94,6
Bănci comerciale	298,4	2,8	701,3	5,4
TOTAL	10.528,8	100,0	13.039,9	100,0

➤ **Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice** în sumă de 1.365,4 milioane lei, cu 290,7 milioane lei (17,6%) sub nivelul prevederilor definitive, reprezintă 2,2% din totalul veniturilor încasate și sunt formate în principal din:

- impozit pe veniturile realizate de persoanele juridice nerezidente 793,0 milioane lei (58,1%);
- impozit pe venitul microîntreprinderilor 369,6 milioane lei (27,1%);
- impozit pe dividende datorat de persoane juridice 178,2 % milioane lei (13,1%).

➤ **Impozitul pe venit** în sumă de 18.398,3 milioane lei, cu 915,8 milioane lei (5,2%) peste prevederile definitive, reprezintă 30,1% din totalul veniturilor încasate și 3,7 % din PIB, fiind în creștere cu 33,0 % față de anul 2007, format în principal din:

- impozit pe venituri din salarii 12.845 milioane lei (69,8%);
- impozit pe venituri din dividende 1.513,4 milioane lei (8,2%);
- impozitul pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal 946,5 milioane lei (5,1 %);
- impozitul pe veniturile din transferul titlurilor de valoare 535,2 milioane lei (2,9%);
- impozitul pe veniturile din dobânzi 409,3 milioane lei (2,2%);
- impozitul pe veniturile din pensii 351,2 milioane lei (1,9%).

Pe parcursul execuției bugetare, din impozitul pe venit s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume și cote în sumă de 14.241,9 milioane lei, reprezentând 23,3% din totalul veniturilor încasate și 2,8% din PIB față de 2,7% din PIB în anul 2007.

➤ **Impozite și taxe pe proprietate** în sumă de 91,4 milioane lei sunt formate în principal din taxe judiciare de timbru, taxe de timbru pentru activitatea notarială și alte taxe de timbru 91,3 milioane lei (99,9 %).

➤ **Taxa pe valoarea adăugată** încasată în sumă de 51.964,3 milioane lei, reprezintă 85,0 % din totalul veniturilor încasate și 10,3 % din PIB.

În cursul anului 2008, din totalul încasărilor TVA, s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume în cuantum de 18.634,3 milioane lei (35,9%), pentru:

- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și Municipiului București 10.465,3 milioane lei (20,1%);
- echilibrarea bugetelor locale 4.166,9 milioane lei (8,0%);
- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor 1.828,3 milioane lei (3,5%);
- drumuri 1.218,2 milioane lei (2,3%);
- finanțarea programului de dezvoltare a infrastructurii și a bazelor sportive din spațiul rural 966,1 milioane lei (1,9%).

➤ **Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii** în sumă de 21,8 milioane lei sunt formate în principal din:

- impozitul pe țigărele din producția internă și gazele naturale 12,9 milioane lei (59,2 %);
- taxe de timbru social asupra valorii automobilelor noi din import 6,6 milioane lei (30,3%);
- taxa de dezvoltare cuprinsă în tariful energiei electrice și termice (restante din anii anteriori) 1,9 milioane lei (8,7 %).

➤ **Accize.** Veniturile realizate din accize sunt în sumă de 12.382,5 milioane lei, reprezentând 20,2% din totalul veniturilor încasate și 2,5 % din PIB.

Comparativ cu anul 2007 când s-au încasat 11.207,8 milioane lei, se constată o creștere de 10,5%.

Factorii de influență asupra încasărilor din acciză au fost următorii:

- majorarea accizelor în medie cu 5,7% la motorine și la țigărele cu 27,8 %;
- scăderea accizei la cafea cu 25%;

- creșterea cu 4% a numărului de pachete de țigarete vândute aferente perioadei analizate;
- scăderea cursului mediu lei/EURO luat în calcul la plata accizelor de la 3,53 lei/EURO pentru anul 2007, la 3,36 lei/EURO pentru anul 2008.

În structură, veniturile din accize s-au format în principal din:

- accize încasate din vânzarea produselor energetice 7.222,5 milioane lei (58,3%);
- accize încasate din vânzarea produselor din tutun, 3.874,2 milioane lei (31,3%);
- accize încasate din vânzarea de alcool etilic, produse intermediare, vinuri spumoase, băuturi fermentate și bere 1.025,9 milioane lei (8,3%).

➤ **Taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități** în sumă de 724,5 milioane lei, reprezintă 1,2% din totalul veniturilor încasate și sunt formate în principal din:

- taxe speciale pentru autoturisme și autovehicule la prima înmatriculare în România 314,5 milioane lei (43,4%);
- taxa de timbru social asupra jocurilor de noroc 163,6 milioane lei (22,6%);
- taxe pentru jocurile de noroc 125,7 milioane lei (17,3%);
- taxe și tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare 96,9 milioane lei (13,4%).

➤ **Venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene** în sumă de 962,3 milioane lei, reprezentând 1,6% din totalul veniturilor încasate și 0,2 % din PIB formate în principal din taxe vamale (altele decât sectorul agricol) în sumă de 764,6 milioane lei (79,5%) și taxe vamale legate de sectorul agricol în sumă de 193,0 milioane lei (20,1%).

Comparativ cu anul 2007 încasările din taxe vamale la bugetul de stat au înregistrat o creștere cu 12,5% în anul 2008, iar gradul de realizare al programului de încasări în anul 2008 este de 85,6%.

Nerealizarea programului de încasări din taxe vamale pe anul 2008 a avut ca principală cauză diminuarea importurilor cu 10,2%, în trimestrul IV față de perioada similară a anului 2007.

➤ **Contribuții de asigurări** în sumă de 454,2 milioane lei, reprezintă 0,7% din totalul veniturilor încasate și sunt alcătuite din contribuțiile angajatorilor 291,9 milioane lei (64,3%) și contribuțiile asiguraților 162,3 milioane lei (35,7%).

Contribuțiile angajatorilor în sumă de 291,9 milioane lei sunt constituite în principal din vărsăminte de la persoane juridice pentru persoane cu handicap neîncadrate în sumă de 264,7 milioane lei (90,7%).

Contribuțiile asiguraților în sumă de 162,3 milioane lei sunt constituite din contribuții de asigurări sociale de stat datorate de asigurați în sumă de 160,8 milioane lei (99,1%).

➤ **Veniturile din proprietate** în sumă de 2331 milioane lei, reprezentând 3,8 % din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din concesiuni și închirieri 1.377,8 milioane lei (59,1%), venituri din dividende 882,3 milioane lei (37,9%) și vărsăminte din profitul net al regiilor autonome, societăților și companiilor naționale 71,4 milioane lei (3,1%).

➤ **Venituri din prestări de servicii și alte activități** în sumă de 232,5 milioane lei reprezentând 0,4% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din taxe consulare 126,2 milioane lei (54,3%), venituri din prestări de servicii 50,5 milioane lei (21,7%), taxe și alte venituri din protecția mediului 17,0 milioane lei (7,3%), venituri din recuperarea cheltuielilor judiciare avansate de stat în sumă de 12,9 milioane lei (5,5%).

➤ **Amenzi, penalități și confiscări**, în sumă de 451,7 milioane lei, reprezentând 0,7% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate potrivit dispozițiilor legale, în sumă de 414,1 milioane lei (91,7%).

➤ **Diverse venituri**, în sumă de 315,8 milioane lei, reprezentând 0,5% din totalul veniturilor încasate, sunt formate, în principal, din alte venituri în sumă de 247,2 milioane lei (78,3%), venituri din ajutoare de stat recuperate, în sumă de 51,9 milioane lei (16,4%), și venituri din aplicarea prescripției extinctive, în sumă de 8,5 milioane lei (2,7%).

II. VENITURI DIN CAPITAL în sumă de 138,2 milioane lei, cu 16,2 milioane lei (13,3%) peste nivelul prevederilor definitive, reprezintă 0,2 % în totalul veniturilor și sunt formate din:

- venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului 72,0 milioane lei (52,1 %);
- alte venituri din valorificarea unor bunuri 39,2 milioane lei (28,4%);

- venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice 23,9 milioane lei (17,3%);
- venituri din valorificarea stocurilor de rezerve de stat și de mobilizare 1,8 milioane lei (1,3%);
- venituri obținute în procesul de stingere a creanțelor bugetare 1,2 milioane lei (0,9%).

III. ÎNCASĂRILE DIN RAMBURSAREA ÎMPRUMUTURILOR ACORDATE în sumă de 6,6 milioane lei, sunt formate în principal din încasări din rambursarea microcreditelor de la persoane fizice și juridice 6,0 milioane lei (90,9%).

Sume în curs de distribuire, în sumă de 1.681,2 milioane lei, reprezintă sume încasate pentru bugetul de stat în contul unic, în curs de distribuire.

B. EXECUȚIA CHELTUIELILOR BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2008 în sumă de 80.886,4 milioane lei, sunt cu 4.158 milioane lei (4,9%) sub prevederile bugetare definitive.

În *structură economică*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

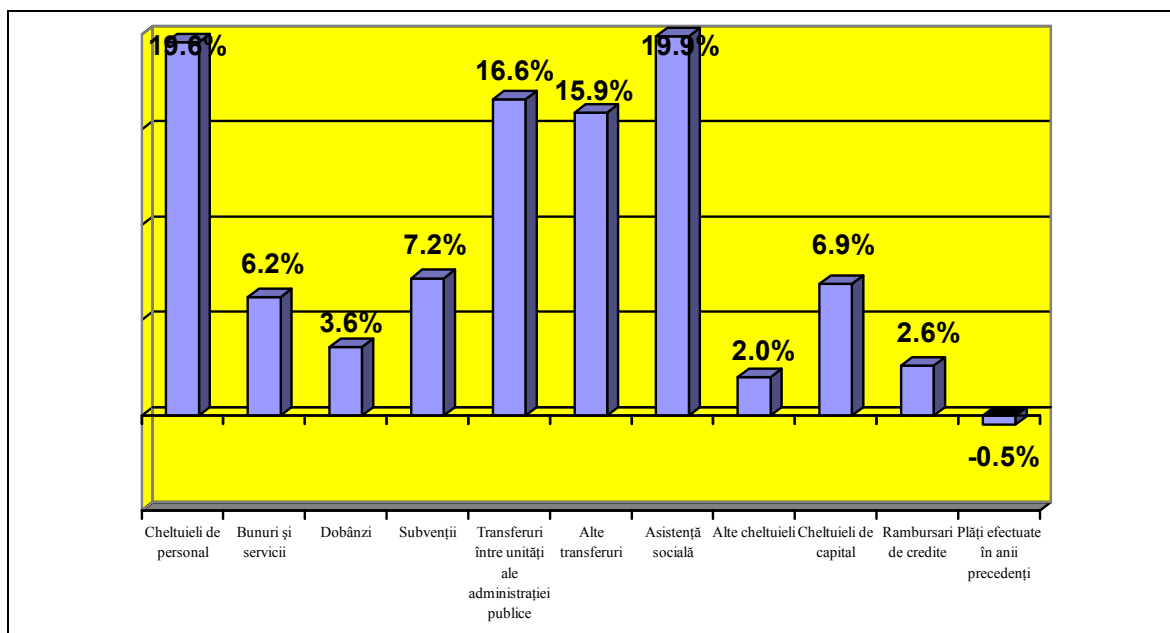
Tabel 4.

- milioane lei-

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Total cheltuieli din care:	64.373,5	80.886,4	100,0	100,0	15,9	16,1
- Cheltuieli de personal	13.184,3	15.834,4	20,5	19,6	3,3	3,1
- Bunuri și servicii	4.133,2	4.971,1	6,4	6,2	1,0	1,0
- Dobânzi	2.249,0	2.942,0	3,5	3,6	0,6	0,6
- Subvenții	4.997,8	5.809,1	7,8	7,2	1,2	1,2
- Transferuri între unități ale administrației publice	10.997,4	13.428,4	17,1	16,6	2,7	2,7
- Alte transferuri	9.212,3	12.825,1	14,3	15,9	2,3	2,6
- Asistență socială	11.932,2	16.085,1	18,5	19,9	2,9	3,2
- Alte cheltuieli	1.740,7	1.600,6	2,7	2,0	0,4	0,3
- Cheltuieli de capital	4.164,9	5.642,9	6,5	6,9	1,0	1,1
- Împrumuturi	3,7	4,7	-	-	-	-
- Rambursări de credite	2.114,9	2.108,8	3,3	2,6	0,5	0,4
Plăți efectuate în anii	(-356,9)	(-365,8)	(0,6)	(0,5)	-	(0,1)

precedenți și recuperate în anul curent						
---	--	--	--	--	--	--

Grafic 2. Structura economică a cheltuielilor bugetului de stat în anul 2008

În cadrul cheltuielilor bugetare, creșteri semnificative sunt înregistrate la *alte transferuri*, 2,6% din PIB față de 2,3% în 2007, precum și la *asistență socială* 3,2% din PIB față de 2,9% în 2007.

În *structură funcțională*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 5.

- milioane lei -

	Credite definitive	Plăți efectuate	% față de creditele definitive
A	1	2	3=2/1
TOTAL CHELTUIELI :	85.044,4	80.886,4	95,1
Partea a I-a			
SERVICII PUBLICE GENERALE	16.171,5	14.870,8	91,9
Autorități publice și acțiuni externe	8.059,6	7.884,0	97,8
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	2.259,4	1.963,2	86,8
Alte servicii publice generale	1.199,5	902,1	75,2
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	3.200,5	2.791,7	87,2
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	1.452,5	1.451,6	99,9

Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-	(-121,8)	-
Partea a II-a APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ	16.735,4	16.465,1	98,3
Apărare	5.061,7	4.957,7	97,9
Ordine publică și siguranță națională	11.673,7	11.507,4	98,5
Partea a III-a CHELTUIELI SOCIAL CULTURALE	31.964,6	30.234,6	94,5
Învățământ	8.660,8	7.367,9	85,0
Sănătate	2.568,6	2.408,1	93,7
Cultură, recreere și religie	2.040,4	1.958,3	95,9
Asigurări și asistență socială	18.694,8	18.500,3	98,9
Partea a IV-a SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUIȚE, MEDIU ȘI APE	2.268,8	2.227,3	98,1
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	1.840,0	1.811,7	98,4
Protecția mediului	428,8	415,6	96,9
Partea a V-a ACȚIUNI ECONOMICE	17.904,1	17088,6	95,4
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	1.250,3	1.144,8	91,5
Combustibili și energie	1.209,3	1.205,8	99,7
Industria extractivă prelucrătoare și de construcții	466,9	455,4	97,5
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	6.715,9	6.291,5	93,6
Transporturi	8.072,5	7.823,8	96,9
Comunicații	19,5	18,6	95,1
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	124,0	110,1	88,8
Alte acțiuni economice	45,7	38,6	84,4

Realizarea cheltuielilor bugetului de stat pe anul 2008 comparativ cu anul 2007, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 6:

Tabel 6.

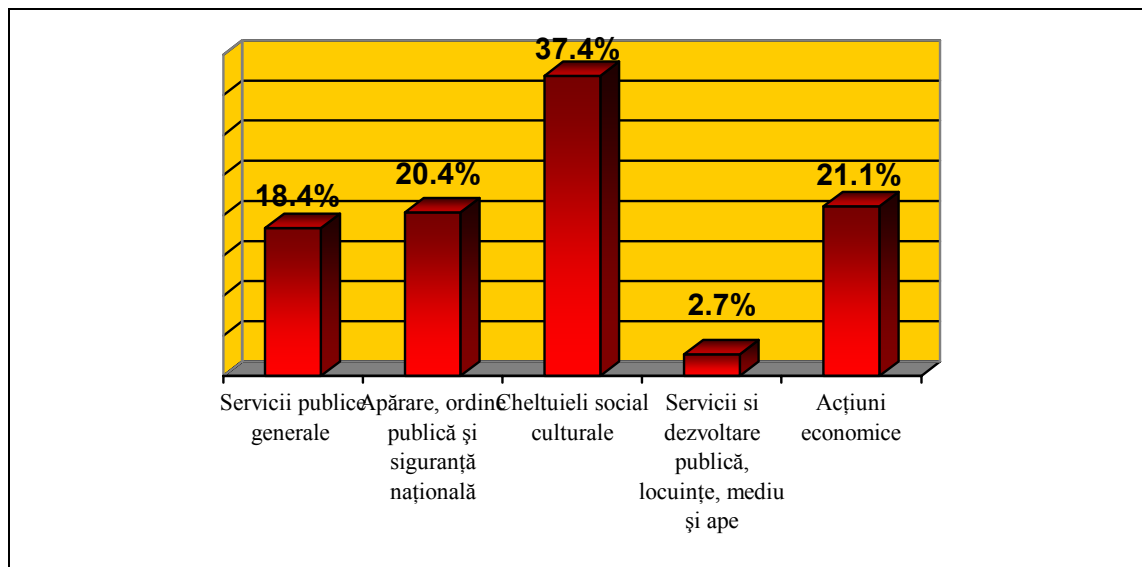
- milioane lei -

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
TOTAL CHELTUIELI	64.373,5	80.886,4	100,0	100,0	15,9	16,1
din care :						
Partea I-a Servicii Publice Generale,	10.760,8	14.870,8	16,7	18,4	2,7	3,0
din care :						
Autorități publice și acțiuni externe	6.660,8	7.884,0	10,3	9,7	1,6	1,6
Partea a II-a Apărare, ordine publică și siguranță națională	14.251,9	16.465,1	22,1	20,4	3,5	3,3
Apărare	4.157,5	4.957,7	6,4	6,1	1,0	1,0
Ordine publică și siguranță națională	10.094,4	11.507,4	15,7	14,3	2,5	2,3

Partea a III-a Cheltuieli social culturale	24.041,4	30.234,6	37,4	37,4	5,9	6,0
Invatamânt	6.470,4	7.367,9	10,1	9,1	1,6	1,5
Sănătate	1.752,9	2.408,1	2,7	3,0	0,4	0,5
Cultură, recreere și religie	1.550,2	1.958,3	2,4	2,4	0,4	0,4
Asigurări și asistență socială	14.267,9	18.500,3	22,2	22,9	3,5	3,6
Partea a IV-a Servicii si dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	1.761,1	2.227,3	2,7	2,7	0,4	0,4
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	1.486,0	1.811,7	2,3	2,2	0,3	0,3
Protecția mediului	275,1	415,6	0,4	0,5	0,1	0,1
Partea a V-a Acțiuni economice, din care:	13.558,3	17.088,6	21,1	21,1	3,4	3,4
Transporturi	5616,7	7.823,8	8,7	9,7	1,4	1,6
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	5.241,3	6.291,5	8,1	7,8	1,3	1,2

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2007 este de 404.708,8 milioane lei, iar pentru anul 2008, 503.959 milioane lei.

Grafic 3. Structura funcțională a principalelor cheltuieli ale bugetului de stat

ANALIZA PRINCIPALELOR CHELTUIELI ALE BUGETULUI DE STAT

I. SERVICII PUBLICE GENERALE

Cheltuielile efectuate pentru serviciile publice generale în sumă de 14.870,8 milioane lei reprezintă 18,4% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și 3,0% din PIB, și cuprind:

1. Cheltuieli pentru autorități publice și acțiuni externe în sumă de 7.884,0 milioane lei (53,0%), cu 2,2% sub nivelul prevederilor definitive. În cadrul acestor cheltuieli se cuprind:

- contribuția la bugetul U.E. în sumă de 4.498,0 milioane lei (57,1%), contribuție pe care o plătește România, începând cu anul 2007, în calitate de stat membru.
- autorități executive și legislative în sumă de 3.175,3 milioane lei, și cuprind:
 - autorități executive 2.472,7 milioane lei (31,3%);
 - autorități legislative 345,8 milioane lei (4,4%);
 - alte organe ale autorităților publice 327,4 milioane lei (4,1%);
 - administrația prezidențială 29,3 milioane lei (0,4%);
- servicii publice descentralizate 210,7 milioane lei (2,7%).

2. Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare în sumă de 1.963,2 milioane lei (13,2%), cu 13,2% sub nivelul prevederilor definitive au fost efectuate pentru:

- cercetare și dezvoltare pentru servicii publice generale 1.809,7 milioane lei (92,2%);
- cercetare fundamentală (de bază) 153,5 milioane lei (7,8%).

3. Alte servicii publice generale în sumă de 902,1 milioane lei (6,1%) cu 24,8% sub nivelul prevederilor definitive au fost efectuate în principal pentru:

- Fondul Național de Preaderare 495,3 milioane lei (54,9%);
- Alte servicii publice generale 378,5 milioane lei (42,0%);
- Fondul Național de Dezvoltare 20,8 milioane lei (2,3%).

- *Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului* a fost aprobat inițial prin Legea bugetului de stat pe anul 2008, nr. 388/2007, în sumă de 6,2 milioane lei, pentru finanțarea unor cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în timpul exercițiului bugetar.

Pe parcursul execuției bugetare, fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului a fost majorat cu suma de 3.671,8 milioane lei, astfel în cursul anului 2008, fondul constituit a fost de 3.678 milioane lei, din care s-a utilizat pe bază de hotărâri ale Guvernului suma de 3.445,6 milioane lei, pentru acțiuni finanțate din bugetul de stat 1.415,9 milioane lei (41,1%) și pentru

acțiuni finanțate din bugetele locale 2.029,7 milioane lei (58,9%). La sfârșitul perioadei de raportare suma rămasă neutilizată este de 232,4 milioane lei.

Dintre ministerele care au beneficiat de sume pe bază de hotărâri ale Guvernului în anul 2008, menționăm:

- Ministerul Internelor și Reformei Administrative – 430,5 milioane lei (12,5%);
- Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse – 279,8 milioane lei (8,1%);
- Ministerul Transporturilor - 227,3 milioane lei (6,6%);
- Ministerul Apărării - 135,0 milioane lei (3,9%).

Pe parcursul anului s-au alocat sume pe bază de hotărâri ale Guvernului și județelor: Dolj 87,4 milioane lei (4,5%), Teleorman 78,2 milioane lei (4,0%), Bacău 76,2 milioane lei (3,9%), Giurgiu 72,8 milioane lei (3,7%), Constanța 70,8 milioane lei (3,6%), Mureș 68,0 milioane lei (3,5%), Iași 65,5 milioane lei (3,4%), Bihor 60,7 milioane lei (3,1%), e.t.c..

- **Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului** a fost constituit inițial prin Legea bugetului de stat, nr. 388/2007, în sumă de 6,7 milioane lei, pentru finanțarea unor acțiuni urgente, în vederea înlăturării efectelor unor calamități naturale și sprijinirii persoanelor fizice sinistrate. Pe parcursul execuției a fost suplimentat cu suma de 220,8 milioane lei. Din fondul astfel constituit s-a utilizat suma de 226,8 milioane lei, rămânând sume neutilizate de 0,7 milioane lei.

4. Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi în sumă de 2.791,7 milioane lei (18,8%) cu 12,8% sub nivelul prevederilor definitive, destinate în principal:

- dobânzilor aferente datoriei publice interne directe 1.309,7 milioane lei (46,9%);
- dobânzilor aferente datoriei publice externe directe 769,7 milioane lei (27,6%);
- transferurilor între unități ale administrației publice 433,9 milioane lei (15,5%);
- rambursărilor de credite externe 233,3 milioane lei (8,4%).

5. Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației în sumă de 1.451,6 milioane lei (9,8%) cu următoarele destinații:

- transferuri din bugetul de stat către bugetul asigurarilor sociale de stat 1.366,3 milioane lei (94,1%).

- transferuri din bugetul de stat către bugetele locale din Fondul de intervenție 85,3 milioane lei (5,9%).

II. APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ, în sumă de 16.465,1 milioane lei reprezentând 20,4% din totalul cheltuielilor bugetare și 3,3% din PIB, cu următoarele destinații:

1. **Cheltuielile pentru apărare** în sumă de 4.957,7 milioane lei (30,1%) reprezintă 1% din PIB și au fost efectuate astfel:

- apărare națională, 4.361,5 milioane lei (88,0%);
- administrația centrală, 317,6 milioane lei (6,4%);
- ajutor militar extern, 238,1 milioane lei (4,8%);
- cercetare și dezvoltare pentru apărare 26,8 milioane lei (0,5%);
- alte cheltuieli în domeniul apărării 13,7 milioane lei (0,3%).

2. **Ordine publică și siguranță națională**, în sumă de 11.507,4 milioane lei (69,9%), reprezintă 2,3% din PIB, au fost efectuate, în principal, pentru:

- ordine publică, 4.529,5 milioane lei (39,4%) din care pentru: poliție 2.553,1 milioane lei (56,3%), jandarmerie 1.103,7 milioane lei (24,4%), pază și supravegherea frontierei 872,7 milioane lei (19,3%);
- autorități judecătorești 2.079,2 milioane lei (18,1%);
- siguranță națională 1.806,2 milioane lei (15,7%);
- protecție civilă și protecția contra incendiilor 1.154,4 milioane lei (10,0%);
- penitenciare 736,8 milioane lei (6,4%).

III. CHELTUIELILE SOCIAL CULTURALE, în sumă de 30.234,6 milioane lei reprezentând 37,4% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și 6,0% din PIB, cu următoarele destinații:

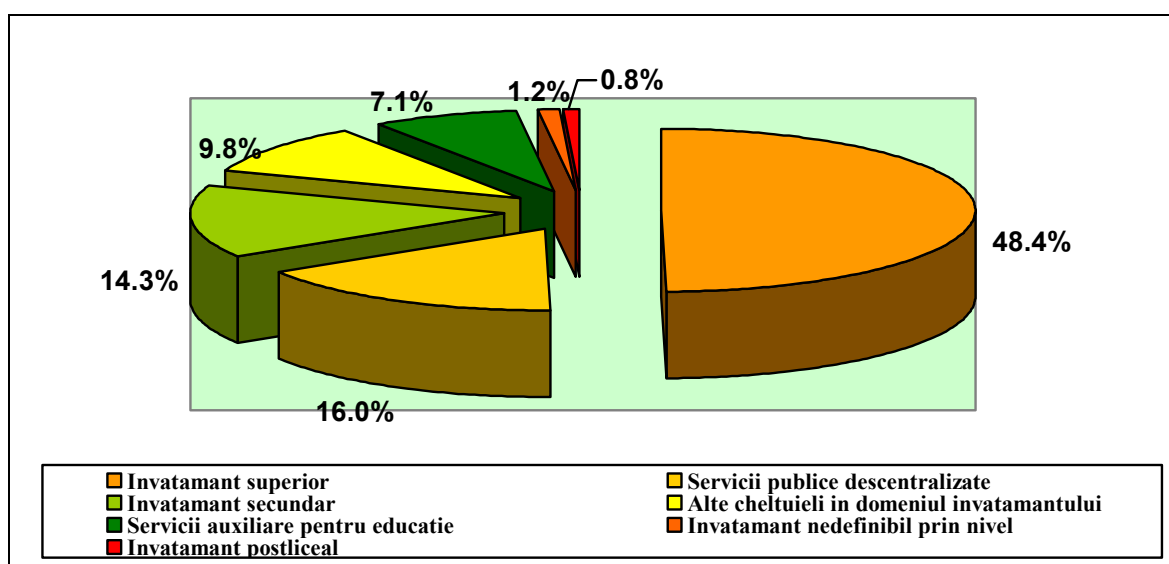
1. **Învățământ**, suma de 7.367,9 milioane lei (24,4%), reprezentând 1,5% din PIB, efectuate în principal pentru:

- învățământ superior 3.565,9 milioane lei (48,4%);
- servicii publice descentralizate 1.176,7 milioane lei (16,0%);
- învățământ secundar 1.050,9 milioane lei (14,3%);

- alte cheltuieli în domeniul învățământului 719,1 milioane lei (9,8%);
- servicii auxiliare pentru educație 522,2 milioane lei (7,1%);
- învățământ nedefinibil prin nivel 90,9 milioane lei (1,2%);
- învățământ postliceal 57,5 milioane lei (0,8%).

În graficul nr. 4 este prezentată ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru învățământ efectuate în anul 2008, în totalul capitolului “Învățământ”.

Grafic 4. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru învățământ în totalul capitolului “Învățământ”

2. **Sănătate**, suma de 2.408,1 milioane lei (8,0%), efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul sănătății 1.943,4 milioane lei (80,7%);
- servicii publice descentralizate 200,8 milioane lei (8,3%);
- hematologie și securitate transfuzională 110,7 milioane lei (4,6%);
- servicii de sănătate publică 65,8 milioane lei (2,7%);
- servicii medicale în unități sanitare cu paturi 56,2 milioane lei (2,3%).

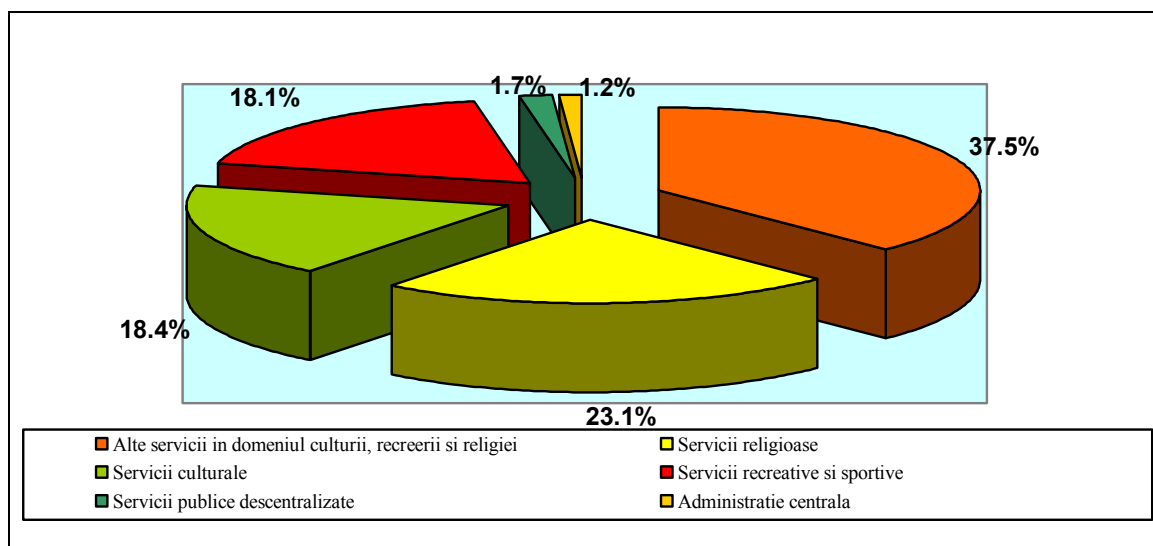
3. **Cultură, recreere și religie**, suma de 1.958,3 milioane lei (6,5%) a fost efectuată în principal pentru:

- alte servicii în domeniul culturii, recreerii și religiei 734,3 milioane lei (37,5%);
- servicii religioase 452,9 milioane lei (23,1%);

- servicii culturale 360,6 milioane lei (18,4%);
- servicii recreative și sportive 353,8 milioane lei (18,1%);
- servicii publice descentralizate 34,1 milioane lei (1,7%);
- administrație centrală 22,6 milioane lei (1,2%);

În graficul nr.5 este prezentă ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru cultură, recreere și religie efectuate în anul 2008 în totalul capitolului “Cultură, recreere și religie” .

Grafic 5. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru cultură, recreere și religie în totalul capitolului “Cultură, recreere și religie”

4. **Asigurări și asistență socială**, suma de 18.500,3 milioane lei (61,2%) reprezintă 3,6% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- pensii și ajutoare pentru bătrânețe 9.799,1 milioane lei (52,9%);
- asistență socială pentru familie și copii 4.795,1 milioane lei (25,9%);
- asistență socială în caz de boli și invalidități 1.720,4 milioane lei (9,3%);
- prevenirea excluderii sociale 1.254,3 milioane lei (6,8%);
- alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale 580,3 milioane lei (3,1%);
- ajutoare la trecerea în rezervă, retragere sau pensionare 177,6 milioane lei (0,9%).

IV. SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE, în sumă de : 2.227,3 milioane lei, reprezintă 2,7% din totalul cheltuielilor bugetare și 0,4% din PIB, având următoarele destinații:

1. **Locuințe, servicii și dezvoltare publică** în sumă de 1.811,7 milioane lei (81,3%) din care:

- locuințe, 720,5 milioane lei (39,8%);
- alte servicii în domeniul locuințelor, serviciilor și dezvoltării comunale, 587,3 milioane lei (32,4%);
- alimentare cu apă și amenajări hidrotehnice, 503,9 milioane lei (27,8%).

2. **Protecția mediului**, suma de 415,6 milioane lei (18,7%) din care:

- reducerea și controlul poluării 305,1 milioane lei (73,4%);
- administrația centrală 101,0 milioane lei (24,3%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul mediului 9,5 milioane lei (2,3%).

V. ACȚIUNI ECONOMICE în sumă de 17.088,6 milioane lei reprezintă 21,1% din totalul cheltuielilor bugetare și 3,4% din PIB, cu următoarele destinații:

1. **Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă**, în sumă de 1.144,8 milioane lei (6,7%).

2. **Combustibili și energie**, în sumă de 1.205,8 milioane lei (7,1%) din care:

- energie termică 549,6 milioane lei (45,6%);
- cărbune și alți combustibili minerali solizi 357,2 milioane lei (29,6%);
- energie electrică 260,6 milioane lei (21,6%);
- alte cheltuieli privind combustibilii și energia 36,1 milioane lei (3,0%).

3. **Industria extractivă, prelucrătoare și construcții** în sumă de 455,4 milioane lei (2,7%), din care:

- alte cheltuieli în domeniul industriei 292,1 milioane lei (64,2%);
- industria prelucrătoare 82,6 milioane lei (18,1%);

- industria extractivă a resurselor minerale altele decât combustibilii minerali 80,7 milioane lei (17,7%).

4. **Agricultură, silvicultură, piscicultură și vanătoare** în sumă de 6.291,5 milioane lei (36,8%), din care:

- agricultură 3.647,8 milioane lei (57,9%);
- alte cheltuieli în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii 1.598,8 milioane lei (25,4%);
- servicii publice descentralizate 833,2 milioane lei (13,2%).

5. **Transporturi** în sumă de 7.823,8 milioane lei (45,8%), din care:

- transport rutier, 3.800,7 milioane lei (48,6%);
- transport feroviar, 3.251,3 milioane lei (41,5%);
- administrația centrală, 318,1 milioane lei (4,1%);
- transport aerian, 288,8 milioane lei (3,7%);
- transport pe apă, 164,9 milioane lei (2,1%).

6. **Comunicații** în sumă de 18,6 milioane lei (0,1%).

7. **Cercetare și dezvoltare în domeniul economic** în sumă de 110,1 milioane lei (0,6%) din care pentru:

- cercetare și dezvoltare în domeniul combustibilului și energiei , 54,1 milioane lei (49,1%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii 47,4 milioane lei (43,1%);

8. **Alte acțiuni economice**, în sumă de 38,6 milioane lei (0,2%) cu următoarele destinații:

- turism 24,6 milioane lei (63,7%);
- Fondul Român de Dezvoltare Socială 12,5 milioane lei (32,4%);
- proiecte de dezvoltare multifuncționale 1,5 milioane lei (3,9%).

**C. EXECUȚIA BUGETULUI FONDULUI NAȚIONAL UNIC
DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE
PE ANUL 2008**

Sistemul asigurărilor sociale de sănătate funcționează în baza Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, pe anul 2008, a fost aprobat prin Legea bugetului de stat, nr.388/2007 și a fost modificat prin Ordonanța nr. 11/2008 pentru modificarea Legii nr.263/2008 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență și Ordonanța nr.18/2008 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2008.

În indicatori sintetici, execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, pe anul 2008, se prezintă astfel:

Tabel 7.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi bugetare aprobate prin Legea nr.388/2007	Prevederi bugetare definitive	Realizări	% Față de prevederi definitive
Venituri	16.923,5	17.063,6	15.780,5	92,4
Cheltuieli	16.775,2	16.914,8	16.636,3	98,3
Fond de rezervă	148,3	148,8	138,7	93,2
Deficit			(994,5)	

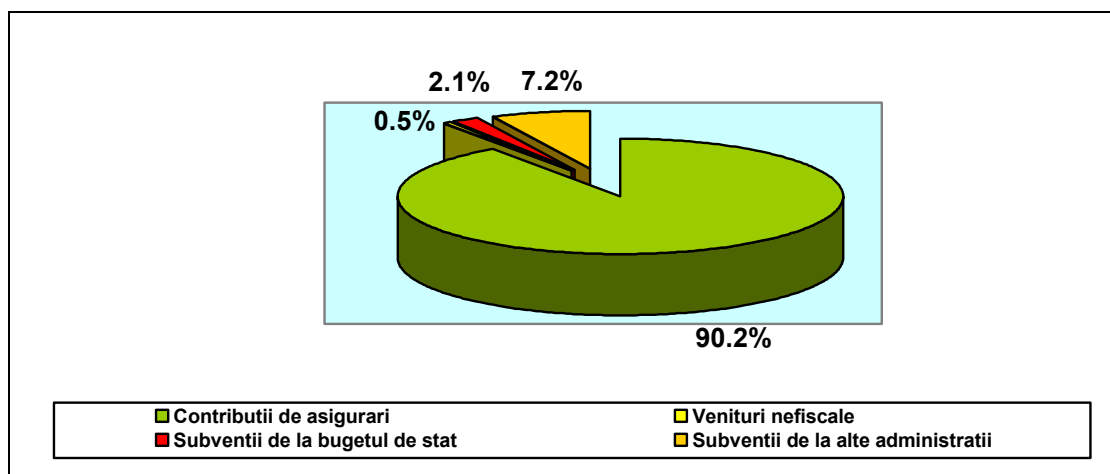
Veniturile încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în anul 2008, în sumă de 15.780,5 milioane lei, s-au constituit din următoarele surse:

- **contribuții de asigurări** în sumă de 14.243,6 milioane lei (90,2%) care cuprind: contribuțiile angajatorilor 7.022,2 milioane lei (49,3%) și contribuțiile asiguraților 7.221,4 milioane lei (50,7%);
- **venituri nefiscale** în sumă de 72,8 milioane lei (0,5%) formate din venituri din proprietate în sumă de 68,8 milioane lei (o pondere importantă o au veniturile din dobânzi în sumă de 68,0 milioane lei) și vânzări de bunuri și servicii în sumă de 4,0 milioane lei ;
- **subvenții de la bugetul de stat** 328,8 milioane lei (2,1 %);

- **subvenții de la alte administrații** 1.135,3 milioane lei (7,2 %).

Ponderea principalelor categorii de venituri încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în anul 2008, în totalul veniturilor încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate este redată de graficul de mai jos:

Grafic 6. Ponderea principalelor categorii de venituri încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în anul 2008.

Cheltuielile Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în anul 2008 sunt în sumă de 16.636,3 milioane lei și au avut următoarele destinații:

Sănătate în sumă de 15.870,6 milioane lei (95,4%) efectuate pentru :

- servicii medicale în unități sanitare cu paturi 7.516,7 milioane lei (47,4%);
- produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale 4.896,0 milioane lei (30,8%);
- servicii medicale în ambulator 2.618,6 milioane lei (16,5%);
- servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar 555,6 milioane lei (3,5%);
- servicii publice descentralizate 159,3 milioane lei (1,0%);
- administrație centrală 90,4 milioane lei (0,6 %);
- îngrijiri medicale la domiciliu 19,3 milioane lei (0,1%);
- prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale 14,7 milioane lei (0,1%).

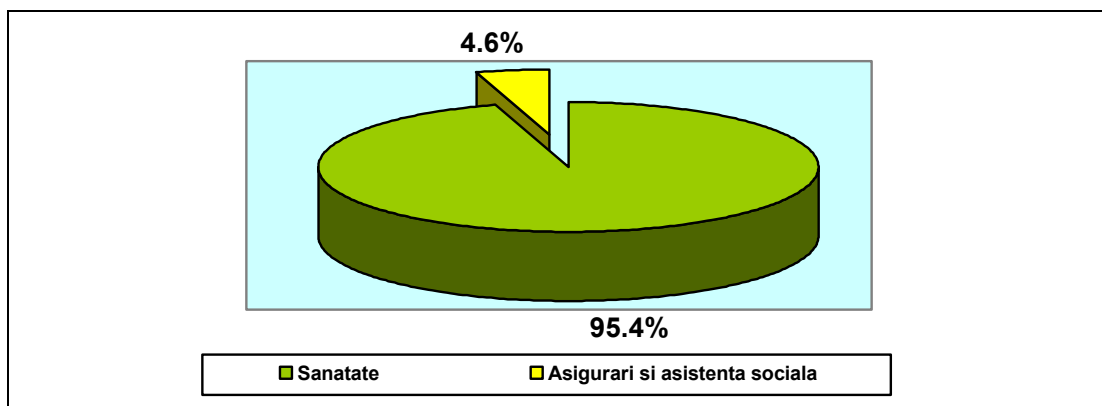
Asigurari și asistență socială în sumă de 765,7 milioane lei (4,6%) pentru:

- asistență socială în caz de boli și invalidități 495,5 milioane lei (64,7%);

- asistență socială pentru familie și copii 270,2 milioane lei (35,3%).

Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în anul 2008, în totalul cheltuielilor Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate este redată de graficul de mai jos:

Grafic 7. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în anul 2008.

Fondul de rezervă al Casei naționale de asigurări de sănătate constituit la finele anului 2008, este de 138,7 milioane lei, reprezentând 0,9% din totalul veniturilor încasate.

Execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate s-a încheiat cu deficit în sumă de 994,5 milioane lei, care a fost acoperit integral, potrivit reglementărilor în vigoare astfel :

- din excedentul anilor precedenți 587,9 milioane lei
- din fondul de rezervă 406,6 milioane lei

D. DATORIA PUBLICĂ A STATULUI

Datoria publică a României înregistrată la 31 decembrie 2008 în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, a fost în valoare de 109.752,0 milioane lei, din care datoria publică guvernamentală de 100.514,3 milioane lei reprezintă 91,6% din total datorie publică, în timp ce datoria publică locală de 9.237,7 milioane lei a reprezentat doar 8,4% din totalul datoriei publice.

I. DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ

Datoria publică guvernamentală la 31 decembrie 2008 în sumă de 100.514,3 milioane lei, respectiv 25.216,8 milioane EURO la cursul de la 31 decembrie 2008, cuprinde datoria publică guvernamentală directă în valoare de 91.904,9 milioane lei (23.056,9 milioane EURO) și datoria publică guvernamentală garantată de 8.609,4 milioane lei (2.159,9 milioane EURO).

Soldul datoriei publice guvernamentale directe la sfârșitul anului 2008 a înregistrat o creștere de 24.763,9 milioane lei față de soldul de la finele anului 2007 (anexa “Contul general al datoriei publice guvernamentale la data de 31 decembrie 2008”) și prezintă următoarea structură:

- A. Certificate de trezorerie, în sumă de 8.106,9 milioane lei (2.033,8 milioane EURO) având o pondere de 8,8% din datoria publică guvernamentală contractată direct de stat și reprezintă certificate de trezorerie emise în sectorul interbancar și certificate de trezorerie pentru populație vândute prin rețeaua trezoreriei statului transformate în certificate de depozit la scadență;
- B. Obligațiuni de stat în lei și în valută în sumă de 9.505,6 milioane lei (2.384,8 milioane EURO), reprezentând 10,4% din datoria publică guvernamentală contractată direct de stat;
- C. Contracte de leasing financiar în sumă de 206,3 milioane lei (51,7 milioane EURO), reprezentând 0,2% din datoria publică guvernamentală contractată direct de stat;
- D. Instrumente de cash management (administrarea lichidităților) în sumă de 1.825,0 milioane lei (457,9 milioane EURO), reprezentând 2,0% din datoria publică guvernamentală contractată direct de stat;
- E. Alte finanțări rambursabile în sumă de 72.261,1 milioane lei (18.128,7 milioane EURO), reprezentând 78,7% din datoria publică guvernamentală contractată direct de stat, din care:

- 1) împrumuturi din contul general al trezoreriei statului pentru finanțarea temporară a deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice în sumă de 39.594,7 milioane lei (9.933,4 milioane EURO) reprezentând 43,1% din datoria publică guvernamentală contractată direct de stat;
- 2) împrumuturi aprobate pe bază de legi speciale în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0,0% din datoria publică guvernamentală contractată direct de stat;
- 3) împrumuturi derulate prin trezoreria centrală a statului în sumă de 13.619,3 milioane lei (3.416,8 milioane EURO), reprezentând 14,8% din datoria publică guvernamentală contractată direct de stat. Include împrumuturi contractate de la BIRD, BERD, BEI, UE, JBIC, JP Morgan, CSFB, Deutsche Bank, ING Barrings, Citigroup și UBS Warburg;
- 4) alte finanțări rambursabile în sumă de 19.047,1 milioane lei (4.778,5 milioane EURO), reprezentând 20,7% din datoria publică guvernamentală contractată direct de stat. Include împrumuturi contractate de la BIRD, BERD, BEI, BDCE, JBIC, FIDA, Eximbank Coreea, Guvernul SUA, KfW Germania, Societe Generale, Raiffeisen Zentralbank Osterreich, Calyon Bank, Dexia Kommunal Kredit Bank și Fortis Bank, precum și împrumutul contractat de MFP de la BCR în scopul finanțării SN Nuclearelectrica SA pentru finalizarea lucrărilor de investiții la Unitatea 2 CNE Cernavodă, al cărui sold a fost în valoare de 285,6 milioane lei.

Împrumuturile contractate direct de stat în cursul anului 2008 au fost destinate finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice, precum și pentru finanțarea următoarelor proiecte: controlul integrat al poluării cu nutrienți, cofinanțarea conform Cadrului Strategic Național de Referință a proiectelor de mediu, transport, competitivitate economică și eficiență energetică, reconstrucția drumurilor forestiere afectate de inundații, lucrări prioritare în sectorul gospodăririi apelor și infrastructura municipală.

Pentru anul 2008 serviciul datoriei publice guvernamentale directe a fost în valoare de 12.957,8 milioane lei, din care rambursările de rate de capital/refinanțările de împrumuturi au reprezentat 9.781,6 milioane lei iar platile de dobânzi și comisioane aferente împrumuturilor

privind datoria publică guvernamentală directă au fost de 3.176,2 milioane lei, după cum urmează:

1. plăți de dobânzi și comisioane:

- 125,2 milioane dolari SUA,
- 3,4 milioane GBP,
- 354,5 milioane EURO,
- 2.742,8 milioane JPY,
- 3,8 milioane CHF,
- 1.038,2 milioane KRW,
- 1.465,5 milioane lei,

reprezentând 3.176,2 milioane lei;

2. rambursări de rate de capital:

- 389,8 milioane dolari SUA,
- 25,1 milioane GBP,
- 906,6 milioane EURO,
- 10.226,8 milioane JPY,
- 22,5 milioane CHF,
- 5.044,3 milioane lei,

reprezentând 9.781,6 milioane lei.

În baza OUG nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2008 Ministerul Finanțelor Publice a plătit suma de 23,4 milioane lei, reprezentând echivalentul în lei a serviciului aferent datoriei publice pentru următoarele împrumuturi contractate de stat și subîmprumutate beneficiarilor: împrumutul pentru importuri critice și asistență tehnică, împrumutul destinat finanțării proiectului "Piața de gros", împrumutul pentru finanțarea proiectului de dezvoltare industrială, împrumut pentru finanțarea proiectului privind conservarea energiei termice, împrumut pentru reabilitarea drumurilor, împrumut pentru reabilitare căi ferate (et. II). Sumele recuperate de la beneficiari în contul acestor plăți au fost în valoare de 6,7 milioane lei.

Soldul datoriei publice guvernamentale garantate la 31 decembrie 2008 în valoare de 8.609,4 milioane lei (respectiv 2.159,9 milioane EURO) a fost cu 399,3 milioane lei mai mic decât soldul înregistrat la sfârșitul anului 2007 (anexa "Situația garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2008"), și prezintă următoarea structură:

A. Garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale înregistrează suma de 1.558,7 milioane lei (391,0 milioane EURO), conform anexei ”Situția garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2008”. Garanțiile acordate în baza legilor speciale provin în exclusivitate din sectorul bancar și reprezintă daune în litigiile aflate pe rolul instanțelor judecătorești și angajamente extrabilanțiere garantate în favoarea Băncii Comerciale Române S.A.

B. Alte garanții guvernamentale în sumă de 7.050,7 milioane lei (1.768,9 milioane EURO) cuprinde:

1. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de operatorii economici în sumă de 6.706,7 milioane lei, respectiv 1.682,6 milioane EURO;
2. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de autoritățile administrației publice locale în vederea finanțării lucrărilor de investiții pe Măsura 2.1. a Programului SAPARD și a finanțării de proiecte au reprezentat 344.0 milioane lei, respectiv 86,3 milioane EURO.

În anul 2008 nu au fost emise garanții de stat. În acest an au existat cazuri de neachitare a obligațiilor de plată la extern de către beneficiarii de credite, pentru care Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, a onorat la extern obligațiile asumate prin scrisorile de garanție emise. Este cazul societăților comerciale : SC Contransimex Buc., CFR Călători, Termoelectrica, CN Huila PETROȘANI, CET Comănești, CET Brașov, Termica Vaslui, ENET Focșani, CET Reșița, CET Zalău, CET Giurgiu, Colterm Timisoara, Proditerm Bistrita, CET Pitesti, CN CFR SA, CET Botoșani, CET Brad, CET Bacău, CET Iași, CET Brăila, Termon Onești, CET Târgoviște, CET Calafat, CET Govora, SC Electrocentrale Buc., SC Electrocentrale Oradea, Energomureș Tg. Mures și SC Agroind Aurora Agnița, pentru care Ministerul Finanțelor Publice a achitat suma de 498,4 milioane lei.

Pentru recuperarea debitelor, Ministerul Finanțelor Publice a luat măsuri pentru încasarea sumelor achitate la extern, în calitate de Garant, precum și pentru cele datorate la fondul de risc. De asemenea, în baza Ordonanței Guvernului nr. 29/2002 privind instituirea unor măsuri pentru recuperarea creanțelor statului și diminuarea datoriei publice, adoptată prin Legea nr. 324/2002, AVAS a preluat spre valorificare creanțele statului rezultate din plățile efectuate de către Ministerul Finanțelor Publice în contul garanțiilor emise de stat pentru împrumuturi acordate operatorilor economici.

De la beneficiarii de garanții guvernamentale, în contul cărora au fost efectuate plăți, în anul 2008 s-a recuperat suma de 69,7 milioane lei, din care:

- recuperări prin Ministerul Finanțelor Publice - 61,0 milioane lei;
- încasări sume de la AVAS - 8,7 milioane lei.

II. DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ

Soldul datoriei publice locale la 31 decembrie 2007, reprezentând 9.237,7 milioane lei (respectiv 2.317,5 milioane EURO), cuprinde datoria publică locală directă în valoare de 8.529,8 milioane lei (2.139,9 milioane EURO) și datoria publică locală garantată în valoare de 707,9 milioane lei (177,6 milioane EURO).

Soldul datoriei publice locale contractată direct de autoritățile administrației publice locale la 31 decembrie 2008 a fost în sumă de 8.529,8 milioane lei (2.139,9 milioane EURO), conform anexei "Contul general al datoriei publice locale la data de 31 decembrie 2008".

Soldul datoriei publice locale garantate la 31 decembrie 2008 a fost în sumă de 707,9 milioane lei (177,6 milioane EURO), conform anexei "Situația garanțiilor locale la data de 31 decembrie 2008".

III. FINANȚAREA DEFICITULUI BUGETAR

Deficitul bugetului general consolidat realizat în anul 2008 de 4,9 % din PIB a fost finanțat în principal din surse interne (90,8 %) și în completare din surse externe (9,2 %). Finanțarea deficitului bugetar a fost realizată prin emisiuni de certificate de trezorerie și obligațiuni de stat de tip benchmark lansate pe piața internă, împrumuturi temporare din disponibilitățile contul curent general al trezoreriei statului, din sumele recuperate de AVAS din activele bancare neperformante, împrumuturile destinate finanțării de proiecte și utilizarea de către primăria București a fondurilor neutilizate din emisiunea de Euroobligațiuni lansată în anul 2005. În același scop, în conformitate cu OUG nr. 113/2006 privind înființarea Fondului Național de Dezvoltare, din veniturile din activitatea de privatizare a fost utilizată suma de 45,4 milioane lei pentru finanțarea deficitului bugetar rezultat din cheltuielile destinate finanțării proiectelor de investiții în infrastructură.